

Aktierim pats galvenais ir meklēt patiesību

✂ Linda Kilevica, "Kurzemes Vārds"

Izrāde var aizskart – tā kultūras institūts "New East" no Daugavpils brīdināja par Daugavpils teātra aktiera, blogera, Pētera Grestes Baltijas Vārda brīvības balvas laureāta Vadima Bogdanova monoizrādi "Cilvēks un tirāns". "Kurš no jums varētu nogalināt tirānu?" publikai "Lielā dzintara" eksperimentālajā zālē jautāja aktieris, kurš meklē patiesību, un cilvēks, kuru uzskatu dēļ atraidījusi paša ģimene. Taču tirāna nāve īstenībā neko nemainīs, viņš pauž intervijā "Kurzemes Vārdam".

– Kā cilvēki dažādās vietās skatās tavu izrādi, vai uztver to vienādi?

– Jau no pirmās reizes sapratu un esmu samierinājies ar to, ka uz šo izrādi nāk cilvēki, kuri neiebilst tam, ko šeit redz. Tā ir kā terapija. Publika vēro manu personisko terapiju, un man gribētos ticēt, ka skatītāji arī to piedzīvo, iekšēji sarunājas paši ar sevi un tā sev palīdz. Cilvēki dažādās pilsētās izrāda vienas un tās pašas emocijas.

– Tu izrādē apglabā teātri, kurš ir miris. Taču tu spēlē teātri. Kā tu spēj saglabāt ticību tam, ko dari?

– Es nesauktu šo par izrādi. Tā ir performance, manifests. Milu šādu teātri, kurā nav ceturtais sienas, kur var spēlēt, mulķoties un daudzies labā nozīmē, tomēr palikt kopā ar cilvēkiem un šajā ziņā nemelot. Man ir ļoti svarīgi būt godīgam pret sevi un pret skatītājiem. Kādreiz vēsturē teātris, iespējams, varēja kaut ko apturēt. Bet varbūt tā ir fikcija un teātris ir tikai lokāls stāsts katram cilvēkam atsevišķi un neko nespēj atrisināt. Es nezinu... Spriežot pēc tā, ko redzam, teātris ir zaudējis. Nezinu, vai to tā varēja simboliski saprast, ka varbūt viss ir jāsāk no jauna un, lai to izdarītu, vispirms jānomirst. Pēc tam, kad sākas pilna mēroga iebrukums un daudzi man pazīstami aktieri un režisori publiski atbalstīja karu, es biju ļoti vīlies profesijā. Jo mums mācīja, ka aktierim pats galvenais ir meklēt patiesību. Godīgi sakot, man iepriekš likās, ka tas ir stereotips un aktieri melo. Nē, aktieri nemācās melot, aktieri mācās meklēt patiesību. Taču sanāca tā, ka tās visas izrādījās tikai manas fantāzijas.

– Kā tu sevi tiec galā ar to, ka ģimene tevi nesaprot? Tam jābūt ļoti smagi.

– Es no viņiem neatsakos. Nekad neesmu viņus aizvainojis, neesmu centies pārliecināt, esmu pieņēmis. Bija mēģinājums aprunāties, ļoti uzmanīgs mēģinājums, bet sapratu, ka tas ir bezjēdzīgi. Cilvēki nav gatavi pieņemt mani, bet ir gatavi agresīvi uzbrukt, tai skaitā sositīklos. Sarāvu saites, nesazinos, tomēr tai pašā laikā milu. Man sāp, esmu aizskarts un vīlies, bet dusmu nav. Pieņemu viņus tādus, kādi viņi ir.

– Vai ir cerība, ka kādreiz atradīsiet atpakaļceļu?

– Cenšos par to nedomāt, jo nezinu, kā tas vispār būtu iespējams. Šis ir ļoti svarīgs jautājums – ja es nogalināšu diktatoru, ja šis viss beigsies, vai es atgūšu savu tēvu? Ja Putinu tiesās Hāgā, viņš atzīsies un visi uzzinās patiesību par viņu, kā uz

Kurā brīdī mēs klusējot kļūstam līdzvainīgi? Kas notiek ar cilvēcību pasaulē, kur dominē vara un propaganda? Vadima Bogdanova monoizrāde uzdod sarežģītus, bet mūsdienu pasaulē aktuālus jautājumus.

PUBLICITĀTES FOTO

to reaģēs? Kad notika Vācijas denacifikācija, kad nāca gaismā Hitlera nodarījumi, cilvēki neticēja. Viņi turpināja domāt, ka tiek mānīti, ka tā ir mistifikācija, ka Hitlerš tāds nebija. Kaut arī mēs nesaskartos ar to, ka pat tad, ja pats Putins pieceltos un paziņotu, ka tā ir taisnība, ka nebija nekādu kaujas odu, gulbju un nacistu, nenoticētu. Es nezinu, vai cilvēka smadzeņes vispār izturētu šādu atziņu – ka viss, kam ticēja, ko atbalstīja, nebija patiesība. Pašaizsardzība ir tādā līmenī, ka to nevar uzlauzt. Es ļoti ceru, ka kļūdos un viss nokārtosies, bet grūti to iztēloties.

– Taču tu pats esi mainījis uzskatus, sācis domāt citādi. Tātad cilvēka transformācija ir iespējama!

– Jā. Es gan nezinu, kā šie mehānismi strādā. Nesaprotu, kāpēc uz vienu propagandu iedarbojas, bet uz otru – ne. Es devos uz Krieviju, nodzīvoju tur desmit gadus, un man jau bija izveidojusies noteikta attieksme pret varu. Es atbalstīju Navalniju. Tāpēc man bija vieglāk noticēt tam, kas notika, jo es zināju, kas ir Krievija. Reiz Daugavpili uz izrādi atnāca divi vīrieši vecumā pēc 50. Vēl pirms sākuma pateica, ka seko man sociālajos tīklos, tāpēc ieradusies. Pēc izrādes viņi man pastāstīja, ka darba vietā, kuru lūdza neaīstēt, 70 līdz 80 procenti ir par Putinu. Viens no vīriešiem līdz 2020. gadam atbalstījis Lukašenko un Putinu, bet pēc notikumiem Baltkrievijā saprata, kas notiek, un mainīja savu nostāju. Otram līdz 2022. gadam kabinetā pie sienas bija plakāti ar Putinu. Tagad viņš ir dedzīgs Ukrainas atbalstītājs. Bet, lūk, tas notika vai nu 2020. vai 2022. gadā. Patlaban ir sajūta, ka tā vairs nevar notikt, tas nav iespējams.

– Vai kādreiz esi domājis, kas būtu noticis, ja paliktu Krievijā? Vai varētu strādāt tāpat, domāt tāpat?

– Ļoti gribu ticēt, ka man pietiktu drosmes iziet ielās un sacelties. Tomēr būtu centies aizbraukt prom, turklāt man bija tāda iespēja. Esmu pārliecināts, ka neatbalstītu režimu.

– Kam būtu jānotiek Daugavpilī, lai vairs neievēlētu Elksniņu, neticētu viņam un neuzskatītu bezmaz par karali?

– Man ir tāda teorija, ka Daugavpils ir apburtais loks. Elksniņš orientējas uz elektorātu, bet elektorāts – uz Elksniņu. Šo loku nevar salauzt. Neesmu pārliecināts, cik ļoti Elksniņš patiešām ir prokrievisks. Par to liecina gadījums ar pieminekļiem. No visa spēka cīnījās, lai tos nenograutu, bet viņam pietuvināta firma tos nojauca. Līgums jau bija parakstīts, bet viņš vēl blāva. Tāpat bija skaidrs, ka pieminekļus noņems, tas bija tikai populisms. 2022. gads viņam nāca par labu. Jo līdz tam Daugavpils bija pilsēta, kur politiku apgāja ar lielu likumu. Bet tad viss politizējās. Tālāk bija tikai divas kategorijas – savējais un ne savējais. Elksniņš ielēca šajā vilcienā, un tagad cilvēkiem ir vienalga, vai zogs vai nezogs, kādu apģērbu un pulksteņus valkā, kur ņem elektrību, kas tur bija ar tramvaju iepirkšanu, nekas nav svarīgi. "Viņš ir savējais, viņš mūs aizstāvēs."

– Tātad Daugavpilī vairs nevalda senā filozofija "mēs te vienmēr visi draudzīgi esam dzīvojuši un dzīvojam".

– Viena realitāte ir sociālajos tīklos, bet cita – ielās, un tās abas ir pretrunā. Manā lokā 90 procentiem cilvēku uzskati sakrīt ar manējiem. Nav nekādu problē-

mu, es dzīvoju citā Daugavpilī – skaistā, gudrā, mūsdienīgā un eiropeiskā pilsētā. Reizēm satieku arī citādi domājošus. Es ļoti gribētu, lai kāds veiktu socioloģisko aptauju ar veikli uzdotiem jautājumiem, kas neliktu cilvēkiem noslēgties, nebūtu bail atbildēt, bet mums viss kļūtu skaidrs. Jo ir sajūta, ka realitāte ir cita. Vairākas reizes nedēļā man nāk klāt nepazīstami cilvēki un saka labus vārdus. Gan krieviski, gan latviski. Taču man ir sajūta, ka viņi nav vairākumā.

– Kāpēc pasaulē tik ļoti pielūdz diktatorus, kāpēc cilvēkiem ļoti patīk tādi vadoņi kā Tramps?

– Mana apziņa ir nonākusi strupceļā. Jo ap 2017., 2018. gadu biju pārliecināts, ka pasaule mainās, ka nāk jauna paaudze, kas redz lietas citādi un kas populismu vērtē negatīvi. Parādījās jauni līderi arī Krievijā. Jutos apgarots. Kādi kari vēl vispār varētu izcelties?! Man tik ļoti nebija taisnība – viss, ko domāju, izrādījās blēņas. Es kļūdījies. Jā, tas viss var beigties. Ar trešo pasaules karu vai atomkaru. Visiem un uzreiz. Nav manī nekāda gaiša optimisma. Tas pat nav Krievijas un Putina dēļ, par viņiem sen viss ir skaidrs. Bet tas, ko dara Tramps...

– Ko tu pašlaik iestudē, ar kādu materiālu strādā?

– Kopā ar dramaturgu Andreju Timofejevu esam uzrakstījuši lugu pēc manas idejas "Latviešu valodas stundas". Par to, kā es 30 gadu laikā neiemācījos runāt latviski. Nebūs tieši par mani, lai gan izmantotas manas dienasgrāmatas, manas domas, stāsti par to, ka gāju uz valodas kursiem, sarunu klubiem. Arī šī būs monoizrāde, daļēji skanēs latviešu valodā.■

Lai izkūst uz mēles!

✍️ Ieva Vilmane, "Saldus Zeme"

Ne tikai saldummīļiem patīk šī gada iesākums Saldus novada Kursiņu bibliotēkā. Saldenieces Ilzes Skapstas apgleznoto piparkūku izstāde "Atvadas no pūka jeb saldā māksla" ir brīnumskaists krāsu piedzīvojums, kurš knūdina smaržas un garšas receptorus.

Izstāde apskatāma līdz marta beigām. Nākamajai, iespējams, būs jāpagaida krietnu laika sprīdi. "Pa vidu pasūtījumiem jātop jauniem izstāžu darbiem, jo ekspozīciju rāmjos parasti nonāk meistarklašu noslēguma un konkursa darbi," paskaidro autore. Dzirdēts, ka saldenieces piparkūkas žēl apēst – vēderpriekiem esot pārāk mākslinieciskas. Tās izvēlas dāvināt īpašiem cilvēkiem vai notikumos. "Man jautāts, kādēļ neizmēģināt uz flizēm vai kartona, jo tad mans darbs saglabātos. Neesmu tik liela māksliniece, lai tiktu pamanīta, zīmējot uz tradicionālas pamatnes. Piparkūkas ir manas radošās izpausmes atbalsta punkts. Mans spēks un interesantums ir tieši tajā, ka darbi tiek radīti uz trausla un nosacīti dzīva materiāla. Tas mainīgu apstākļu ietekmē dzīvo pats savu dzīvi – kļūst valgs, atļip no rāmjiem, plīst... Tāda īslaicīga māksla. Tā nav jātaupa," uzskata Ilze.

CUKURA CIMPERLĪBAS

Viņa mulst, ja tiek nosaukta par mākslinieci, taču piekrīt, ka saskaras ar tādiem pašiem radošiem un tehniskiem izaicinājumiem kā gleznotāji, grafiķi un citi tēlotājmākslas pārstāvji. Nav nozīmes, uz kā izpaudies – audekla, papīra vai cepuma –, autoram visupirms jāapgūst zīmēšanas pamati, pēc tam jāizdomā darba koncepts un tikai tad var radīt.

Piparkūku apgleznošanai sagādāti vairāki duči otīņu, krāsu tūbiņu, paletes, palešu nažu un irbuļu, paliktņu... "Mana darbnīca ir virtuvē. Un ražīgākais darba laiks ir naktis. Ziemassvētku laiks ir visspringtākais, tad ģimene atvēl arī visu lielo viesistabu un respektē piparkūku lielo jutīgumu pret mainīgu telpas klimatu," māksliniece ieminas par apēdamo mežģiņu un glezniņu cimperlīgo dabu.

Pati ir prasīga pret krāsu un glazūru sastāvu, otu sariņu materiālu. "Man jādomā ne tikai par zīmējumu, bet arī par to, lai tas būtu drošs uzturā. Lai cilvēkiem ar alerģiju pret dzīvnieku spalvām nebūtu satraukuma, zīmēju ar otām, kam ir sintētiskie sariņi. Manuprāt, vislabākās krāsas ir amerikāņiem, bet to atsūtīšana uz Latviju maksā bargu naudu. Pazīstu meitenes, kas drošu sirdi iepērkas ārzemju interneta veikalos, bet es tomēr uzticos tikai Latvijā reģistrētam tirgotājam, kurš garantē savas preces kvalitāti un atbilstību lietošanai pārtikā. Kādos kursos mums pasniedzēja ierādīja, kā pārbaudīt, vai zelta pulveris ir pārtikā lietojams vai nepārtikas krāsviela. Liels bija pārsteigums, ka daudzām dalībniecēm bija nepārtikas prece. Mans Latvijas veikalā iegādātais bija īsts," meistare stāsta.

Dabiskas krāsvielas meistare nesmēdē, tās izmanto tad, ja jāizrotā uzreiz apēdams cepums, nevis dāvana. "Noder biešu sula, kakao, safrāns un citas dabiskas krāsvielas. Diemžēl tās izmaina glazūras

Piparkūku māksliniecei Ilzei Skapstai māksla ir liels vārds, tāpēc to uz savu nodarbošanos neattiecina. Toties atzīst, ka viņas darbos mākslas ir vairāk nekā konditorejas.

konsistenci, un rezultātu grūtāk prognozēt. Smalkai piparkūku apgleznošanai tas īsti neder."

MĀCĀS NO MEISTARIEM

Saldeniece pilnveidojusies pašas eksperimentos un starptautiskās meistarklasēs. "Mana pirmā meistarklase bija kovida pandēmijā – Vācijā dzīvojoša krievu meistare tiešaistē mācīja vairākas tehnikas Lieldienu tematikā. Man nav mākslas izglītības, tāpēc priecājos, ka intuitīvi daudz ko biju darījusi pareizi."

Augstas raudzes cepumu un kūku mākslinieki dzīvo visā pasaulē. Ilzes mentalitāte un gaume saskan ar skandināvu kolēģiem, simpātizē arī japāņu līdz smalkumiem izkoptais minimālisms, taču redzeslokā nonāk arī citi kolēģi. Piemēram, krieviem iedzimtā krāsu un rakstu izjūta viņai par šerpu, taču tieši krieviete viņai iemācīja, kā ar cukura glazūru radīt smalku un gaisīgu aizkaru efektu. Viņa ierādīja Ilzes iemīļoto vitrāžas tehniku un citus knifus.

"Pirmie kursi notika pie krievu meistares laikā, kad Krievija iebruka Ukrainā. Situācija bija dramatiska, vienojāmies, ka

par politiku nerunāsim. Jutos ne savā ādā – Ukrainā karo, bet mēs par zīmēšanu runājam... Lai paustu savu nostāju, katru mājasdarbu fotografēju kopā ar cukura puķēm Ukrainas karoga krāsās. Citu valstu meistarību kursus neesmu piedalījusies valodas barjeras dēļ. Bet varbūt nevajag baidīties?" Ilzes prātu nodarbina profesionāli pilnveidei svarīgs jautājums.

NEGAIDĪTA AIZRAUŠANĀS

Viņa piparkūkas sāka apgleznot ap tuveni pirms 15 gadiem. Ap to pašu laiku saldeniece pietuvinājās mākslas pasaulei. Viņa atceras: "Bērībā māksla uz mani nu nekā neattiecas, skolā to "palīdzēja" saprast pavisam skaidri. Pratu labi nozīmēt, un vizuālās mākslas stundās neko vairāk nevarējās, no mums neprasīja izpausties radoši. Interese radās samērā vēlu – kad vecākajai meitai Martai pienāca agrie pusaudzes gadi.

Viņa mācījās Saldus Mākslas skolā pie lieliskām skolotājām, pirmās prātā nākotoreizē direktore Vēsma Krūmiņa un skolotāja Ilze Zemīte. Meita bija bosiks, tāpēc mēdzu skolotājām apjautāties, kā tiek galā ar Martu. Viņas izturējās ļoti

Piparkūka, kuru pasūtīja dāvināšanai Latvijā, iespējams, vispopulārākajam komponistam.

Cukura glezniņa.

jauki un labi sadzīvoja ar viņas trakulībām. Skolotāju attieksme mani patikami pārsteidza. Kad skola izsludināja mūžizglītības kursus pieaugušajiem, man bija dūša pieteikties pie Ilzes mācīties gleznot ar eļļas krāsām. Viņa man atvēra durvis, par kurām es nenojautu. Sagādāju otas, krāsas un mākslas grāmatas. Tolaik radās izdevība aizceļot uz Parīzi. Tur pirmo reizi sapratu, ka māksla mani interesē, – Luvrā būtu pavadījusi visu dienu!"

Iesācējas degsmi iekvēlināja vēl citi mūžizglītības kursi Saldū un blakuspilsētā Brocēnos. Dainas Domašutes urbānās skicešanas nodarbības Ilzei pierādīja, ka zīmēšana nav sarežģīta, savukārt kaligrāfijas kursos viņa atskārta, ka ir radīta sīkskai zīmēšanai, rakstīšanai un krāsošanai. "Ja man būtu jāizdēkorē piparkūka pašai sev, tā izskatītos sarežģītāka par mežģinēm – ažūra un vairākos slāņos; tāda, kas uzreiz neļauj saprast, kā tapusi," māksliniece iztēlojas. ■

Mīlas ceturtdienas 20 gadu garumā

Ziedu vietā izstādes atklāšanā vadītājs A. Vikainis domubiedriem pasniedza otas.

✂ Marta Dūce, "Talsu Vēstis"

Vakarā, kad dodos uz Talsu Kultūras centru, apkārt valda patīkama rosība – vecāki ved bērnus uz dažādiem mēģinājumiem, savā studijā rosās fotokluba biedri, taču dziļāk Radošajā sētā pulcējušies "mākslas mīļotāji". Studijā, kas atrodas mazliet nost no kņadas, valda rāma, taču radoši uzlādēta enerģija. Šī ir mājvieta "Ceturtdienu mākslas mīļu kopai", kura nupat kā iekāpusi darbības trešajā desmitgadē.

Kas tik ilgi noturējis kopas darbību bez formālas vadības un bez komerciāliem mērķiem? Tā nav ne skola, ne pulciņš, tā ir pieaugušu cilvēku vēlme radīt, iedvesmoties citam no cita, apgūt jaunas tehnikas un nostiprināt katram savu rokrakstu – individuāli un tomēr kopā, satiekoties.

Atis Avotiņš, Aina Goldgrēbere un Aida Skalberga ir pensionāri un tas kodols, kas šobrīd studiju apmeklē visregulārāk. Linda Kļaviņa atzīst, ka darbus patīk radīt mājās, bet studijā nāk iedvesmoties no kolēģiem, savukārt Sigita Šteinberga un Andris Vikainis ikdienu jau pavada, veicot pedagoģisko darbu ar bērniem un jauniešiem – Sigita Tukuma mākslas skolā, bet Andris Talsu novada bērnu un jauniešu centrā.

KOPĀ MĀKSLAS KOPĀ

Radošo pašdarbnieku kopas stāsts aizsākās 2005. gadā. A. Vikainis atminas: "Mēs divi ar Lindu esam tie pirmie. Tajā laikā biju Talsu Mākslas skolas direktors, un grupa pieaugušo iekūlās iekšā un prasīja pamācīties ar domu – "mēs, tie lielie, arī gribam".

Gadu gaitā dalībnieku sastāvs ir vairākkārt mainījies. Andris sarēķinājis, ka kopā iesaistījušies ap 60 dalībnieku – vieni sapratuši, ka tā nav viņu pasaule, citi palikuši uz desmitgadi vai ilgāk. Šobrīd aktīvi darbojas septiņi, un "Ceturtdienu mākslas mīļu kopu" virza nerimstoša vēlme radīt un būt kopā.

To uzsver arī paši dalībnieki: "Mēs neesam ne kursi, ne pulciņš vai meistarklase... mēs esam kopa, jo esam kopā." Ļoti

EDGARA LĀČA FOTO

"Mazliet vairāk kā vaļasprieks!" – ar šādu nosaukumu janvāra izskaņā Talsu Kultūras centrā tika atklāta "Ceturtdienu mākslas mīļu kopas" 20 gadu darbībai veltītā izstāde, kas pulcēja gan esošos, gan bijušos mākslas mīļotājus, viņu tuviniekus un atbalstītājus.

Ekspozīcijā apskatāmi astoņu autoru – Lindas Kļaviņas, Sigitas Šteinbergas, Aidas Skalbergas, Ata Avotiņa, Ivetas Vītolas, Ainas Goldgrēberes, Dzintras Dzeguzes un Andra Vikaiņa – radītie darbi. Pasākuma afīšai tika izvēlēta A. Goldgrēberes glezna ar dzērvenēm.

apzināti viņi izvēlējušies sevi dēvēt par pašdarbniekiem. "Mums nepatīk vārds "amatieri", tas ir kā pretstats profesionāļiem. Esam pašdarbnieki – paši sanākam, paši darām, paši priecājamies. Galvenais ir process," teic A. Vikainis. Lai gan kopa savu ceļu uzsāka mākslas skolā, laika gaitā tā ir organiziski iekļāvusies Talsu Kultūras centra radošajā ekosistēmā, saglabājot savu identitāti.

PAŠIEM SAVA ANARHIJA

Kopas dzinējspēks A. Vikainis norāda, ka oficiāli skaitās "koordinators", uzsverot, ka šajā vidē hierarhijas nav. "Mēs visi esam tādi "pusvadītāji" – viens otru pavelkam. Mums nevajag vadoni, kas karogu nes. Arī izstādes kārtojam bez virsdiriģenta."

Pieaugušie cilvēki ar darbiem un ģimenēm nav laika garām lekcijām, apgūstot krāsu teoriju vai perspektīvu no nulles. "Mēs neesam jauni, mums nav laika – mums uzreiz jālec mākslā iekšā un jādarbojas," filozofiski saka Vikainis. Viņa pieeja ir intuitīva: ja rodas problēma, tikai tad meklē akadēmisku risinājumu. Turklāt teju visiem jau ir savas priekšzināšanas – Linda skolas laikā mācījusies pie

karikatūrista un mākslas pedagoga Friča Makstnieka, savukārt Atim bijusi iespēja mācīties no gleznotāja Žaņa Sūniņa. Arī Aida atklāj, ka gleznošana viņu saistījusi visu mūžu.

Ceturtdienas ir laiks, kad "palieļties", smelties iedvesmu un, ja nepieciešams, arī draudzīgu kritiku. "Kā tu ierosināsi ko mainīt, ja tas darbs jau ir cilvēka galvā izdzīvots? Nevar pateikt: "Mammīt, šito bērnu taisām otreiz, šitas nesanāca." Tā darbs ir tapis, un katrā strīpiņā ir ierakstīts kaut kas no paša," skaidro koordinators.

KOPĀ, BET UNIKĀLI

Brīvā pieeja ir ļāvusi izkristalizēties katra dalībnieka unikālajam rokrakstam. L. Kļaviņa un A. Vikainis nebaidās no eksperimentiem – viņu darbos parādās makulatūra, lodīšu pildspalvu veidotas līnijas, pat pērliņu mozaikas. Savukārt Aina Goldgrēbere, kuru kopa dēvē par "ainavisti no Dieva", desmit gadu laikā no maziem darbiem pārgājusi uz smalki izstrādātiem, daudz vērienīgākiem formātiem.

Mākslas mīļu vidū katram ir savas īpašās attiecības ar audeklu. Aida Skalberga, kura pievienojusies vien pirms pāris gadiem, pārejos pārsteigusi ar savu "kociņa tehniku". Būdam arhitekte pēc

izglītības, viņa atradusi mieru smalkā, pacietīgā detaļu izstrādē ar koka pulķīti. Atis Avotiņš turpreti ir kluss vērotājs, kurš vienu bildi var slīpēt pat pusgadu, līdz radītais akvarelis top par tehniski perfektu, freskai līdzīgu darbu.

Savukārt Sigita Šteinberga, kura ikdienā strādā mākslas skolā, šeit meklē pretstatu akadēmiskajiem rāmjiem. Viņai gleznošana ir kļuvusi par eksistenciālu prioritāti. "Kad bija problēmas ar veselību, domāju – ja nu jāmirst, ko es vēl gribu izdarīt? Gleznot es noteikti vēl gribu!" viņa atklāti stāsta un neslēpj, ka mākslinieka dzīve prasa upurus – reizēm nākas atteikties no lakotiem nagiem, lai nopirktu kvalitatīvu audeklu vai dārgākas krāsas.

Kopas biedri atzīst, ka mājās viņus ne vienmēr saprot. Ģimenes locekļi uztver gleznošanu kā hobiju, kamēr pašiem radītājiem tā ir "garīgā nepieciešamība". Viņu radītajos darbos bieži atpazīstamas Talsu ieliņas un ainavas. "Talsi – tā ir manta!" ar lepnumu saka Andris.

"Ceturtdienu mākslas mīļu kopas" dalībniekiem nav svarīgi, ka mājās sen pietrūcis vietas, kur piekārt radītos darbus. Arī pārdot savus "bērnus" viņi nespēj – tie pārāk cieši saauguši ar pašiem autoriem.■

Mūzika

◊ No 1. līdz 14. martam koncertzālē “Lielais dzintars” Liepājā 34. reizi norisināsies Liepājas Starptautiskais zvaigžņu festivāls. To atklās ar krāšņu simfoniskās mūzikas koncertu, kurā kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri Gunta Kuzmas vadībā muzicēs japāņu vijolniece Juki Hirano un beļģu klarnetiste Anelīne van Vauve. Reinis Zariņš sniegs dziļi personisku un garīgi piesātinātu programmu – Riharda Dubras klavierdarbu “Krustaceļa vīzijas. Gaismā”. Liepājas simfonikā arī uzstāsies kopā ar diriģentu un trombonistu Kristianu Lindbergu un pianistu Rolandu Pentinenu. Festivālā iekļautas arī kamerģitāras programmas.

◊ 6. martā Liepājā, mākslas galerijas “Romas dārz” Berči zālē, notiks dziesminieku festivāla “Austrasdienas” atklāšanas koncerts, kurā skanēs Austrasbērnu radītās dziesmas. Piedalīsies Ziedonis Stutiņš, Arnis Miltiņš, Vita Krūmiņa, Kristīne Locika, Jana Egle, Laine Ligere-Stengrevica, Uldis Ozols, Zanda Štrausa, mūziķu apvienība “Labums”, Zane Daugule, Māris Salējs, Laura Vītola, Dzintars Vītols, Kristaps Sudmalis un citi Austrasbērni.

◊ 6. martā Saldus Mūzikas skolā Mika Akota un Kristena Kupča programma “12 stīgas latviešu mūzikā”.

◊ 6. martā Talsu kultūras centrā izskanēs Annas Dribas un Agra Riča koncerts “Ar dziesmu apkārt pasaulei”.

◊ 6. martā Talsu novadā, Strazdes muižā, paredzēta Sieviešu dienas veliņa koncertprogramma “Cauri laikiem”.

◊ 6. martā Valdgailes tautas namā notiks koncerta uzvedums “Sieviete – burve”.

◊ 8. martā Vandzenes tautas namā gaidāms aktiera Jura Hirša solo koncerts.

◊ 8. martā Pastendes kultūras namā – Sieviešu dienas koncerts “Mana mīļākā dziesma”. Piedalīsies Pastendes kultūras nama vokālie ansambļi “Irbenājs” un “Sonora”, grupa “Impresija”.

◊ 17. martā Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrā muzicēs Undīne Balode-Blisiņa – čells, solokonzerts.

◊ 18. martā Saldus Sv. Jāņa draudzes baznīcā koncerts par godu Jaņa Rozentāla jubilejai.

◊ 20. martā Brocēnu kultūras centrā grupas “Sestā jūdze” 25. jubilejas koncerts “Izsapņotā pasaule”.

◊ 21. martā koncertzālē “Lielais dzintars” uzstāsies pasaulē atzītais un publikas apbrīnotais mūziķu tandēms “Grandbrothers” – džeza pianists Erols Zarps un sintezatoru būves meistars, datorprogrammu speciālists Lukass Fogels. Tas būs jauns elektroniskās mūzikas koncertšovs, kurā klaviermūzikas elementus papildina dinamiski deju ritmi un vibrējoša enerģija. Jaunā koncertšova centrā ir dueta nesen izdots albums “Elsewhere”.

◊ 27. martā Saldus novada Blīdenes kultūras namā koncerts “Zelta melodija – MAESTRO”. Piedalās Veronika Plotņikova, Ņikita Osipovs, Uģis Krūskops un Anatolijs Livča.

Teātris

◊ 3. martā Brocēnu kultūras centrā franču komēdija “Ak, šis nevainīgais blefs” Herberta Laukšteina režijā.

◊ 8. martā Talsu kultūras centrā notiks Mikus Krastiņa jauniešu teātra pirmizrāde – Roberta Hārlinga luga “Dzelzs magnolijas”.

◊ 20. martā Liepājas teātra mazajā zālē pirmizrāde Mariusa fon Maienburgas skumjai komēdijai “Neglītenis”, ko iestudējis Dmitrijs Petrenko. Tā būs satīriskā un skumja komēdija par iedomātām sabiedrības normām, skaistumu, panākumiem, identitāti un tās zaudēšanu. Lomās: Edgars Ozoliņš, Madara Kalna, Artūrs Irbe, Kārlis Ērglis.

◊ 21. martā Rojas kultūras centrā ar stāvkomēdiju “Smaids” viesosies komiķis Maksims Trivaškevičs.

Māksla

◊ 3. martā Talsu kultūras centrā atklās Talsu fotokluba 27. dzimšanas dienai veltītu fotoizstādi “Pilmēness”.

◊ Rojas jūras zvejniecības muzejā – Āra Krauzes fotogrāfiju izstāde “Stāv-vads”. Ekspozīcijā – rojenieku Āra Krauzes un Ivana Voronjuka fotokameras.

◊ 8. martā Talsu novada muzejā – Santas Zapackas izstādes atklāšana un tikšanās ar skatuves gaitu atspulgu izstādes “Dzīves vilcienā” autori.

◊ Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrā skatāma Ingas Insbergas gleznu izstāde “Sweet intoxication”.

◊ No 3. marta Rojas Jūras zvejniecības muzeja filiālē “Kaltenes klubs” – Ilzes Cērpiņas un Uģa Grantiņa izstāde “Āfrikas nospiedumi gleznās un fotogrāfijās”.

◊ Rojas tūrisma informācijas centrā skatāma Indras Lielkājas darbu izstāde “Etiopija – senatnes dvesma”.

◊ Valdemārpils izstāžu zālē var apmeklēt Andra Vikaiņa darbu izstādi “Glābts no makulatūras”.

◊ Martā un aprīlī Kolkas lībiešu saietā namā apskatāma starptautiskā plenēra “Līvzeme” gleznu izstāde.

◊ Visu mēnesi Saldus muzejā J. Rozentāla prēmijas kandidātu mākslas darbu izstāde. No 17. marta apskatāma gleznotāja mazmazmazdēla Anša Rozentāla personālizstāde. 18. martā atklās Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstādi Saldū. Gadu būs aplūkojamas J. Rozentāla 11 gleznas ar Saldus skatiem, piemēram, “No kapsētas”, “Parka ainava ar fauniem”, “Pie strauta” un “Veļas mazgātājas”.

◊ No 13. marta Saldus novada bibliotēkā Saldus mākslinieku grupas veltījums Jaņa Rozentāla 160. jubilejā – izstāde “Es un meitenes”.

◊ Līdz marta vidum Saldū, Kapelleru namā, fotogrāfa Laura Rinmaņa kaifoto izstāde “Sieviete, gaismā un mīlestība”.

◊ Līdz 26. aprīlim Liepājas muzejā skatāma izstāde “Klasiskais modernisms Latvijā. Glezniecība, grafika: 1911–1930”, kas atspoguļo vienu no spožākajiem posmiem Latvijas mākslas vēsturē. Izstāde veidota sadarbībā ar mākslas muzeju “Zuzeum” un Latvijas Nacionālo mākslas muzeju (LNMM). Tajā eksponēti 45 izcilu latviešu mākslinieku darbi no mākslas muzeja “Zuzeum” un pieci mākslas darbi no LNMM krājuma.

Citas lietas

◊ 5. martā Tiņģeres muižā – viktorīna “Cherchez la femme”. Jautājumi par mīlestību, sievieti un...”.

◊ 6. martā Talsu novada Bērnu un jauniešu centrā notiks skolēnu skatuves runas konkurss.

◊ 7. martā Laucienes kultūras namā gaidāma tikšanās ar aktrisi, runas pedagogi, grāmatu autori Zani Daudziņu.

◊ 7. martā Rojas kultūras centrā notiks polimērmāla rotu darināšanas meistarklase kopā ar Leldi Baņģi.

◊ 7. martā Virbu kultūras namā – mūsdienīgu deju koncerts “Dance day”.

◊ 7. martā Saldus novada Druvas kultūras namā deju kopas “Diždruva” festivāls “Klabdancis”.

◊ 13. martā Saldus novada bibliotēkā tikšanās ar žurnālistu un rakstnieku Ati Klimoviču.

◊ 17. martā kultūras namā “Wiktorija” Liepājā notiks muzikāli krāšņs vakars – konkursa “Student’ uzrauj ziņģi!” fināls ar dziesmām, kas dzimušas Liepājā.

◊ 18. martā Saldus vēstures un mākslas muzejā gleznotāja Jaņa Rozentāla 160. jubilejas mēneša pētnieciskie lasījumi: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļas vadītāja Aija Brasliņa runās par muzeja krājumā esošiem Rozentāla darbiem. Latvijas Mākslas akadēmijas Mākslas vēstures institūta direktores Kristiānas Ābeles tēma būs “Janis Rozentāls un Inta Pujāte. Pētnieces piemiņas siluets mākslinieka radošās daudzpusības spoguļi”. Saldus muzeja vēsturnieks Guntars Tenne iepazīstinās ar Saldū pirmo Rozentāla darbu ekspozīcijas autoru Martu Vēju.

◊ 27. martā Saldus vēstures un mākslas muzejā Aizsardzības akadēmijas pētnieka Valda Kuzmina lekcija par Neatkarības karu.